

Fecr Yayınları: 610

ABDURRAHMAN BEDEVİ

Hayatı, Eserleri ve İslâm Düşüncesindeki Yeri

Melek Menci TEKİN

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Editör
Doç. Dr. Birgül BOZKURT

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
NY MATBAACILIK YAYINCILIK
KAĞITÇILIK TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0533) 591 86 17 (Sertifika no: 50732)

1. Baskı: Aralık 2022

ISBN: 978-625-8304-58-9

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1
Ulus-Altındağ/ANKARA • Tel: (0312) 310 08 60
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

ABDURRAHMAN BEDEVÎ

Hayatı, Eserleri ve İslâm Düşüncesindeki Yeri

Melek Menci TEKİN

Editör

Doç. Dr. Birgül BOZKURT

Ankara 2022

Melek Menci TEKİN

Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Kayadere Köyünde dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini Mardin Ebu'l-Ûla İlköğretim Okulunda, lise öğrenimini Mardin İmam Hatip Lisesinde tamamladı. 2008 yılında Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği bölümünde başladığı lisans öğrenimini 2012 yılında tamamladı. 2012 yılında Millî Eğitim Bakanlığında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği görevine başladı. 2022 yılında Mardin Artuklu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalında yüksek lisansını tamamladı. Hâlen öğretmenlik görevine devam etmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	7
GİRİŞ	9

BİRİNCİ BÖLÜM

ABDURRAHMAN BEDEVİ'NİN HAYATI, ESERLERİ VE İLMİ KİŞİLİĞİ

1.1. Hayatı	19
1.2. Abdurrahman Bedevî ile İlgili Yapılan Çalışmalar	47
1.3. Eserleri	52
1.3.1. Telif Eserleri	54
1.3.2. Tercüme Ettiği Eserler	61
1.3.3. Tahkik Ettiği Eserler	63
1.3.4. Konferansları	66
1.4. İlmî Kişiliği	69

İKİNCİ BÖLÜM

ABDURRAHMAN BEDEVİ'NİN İSLÂM DÜŞÜNCESİNDEKİ YERİ

2.1. Antik Yunan Düşüncesi Alanındaki Çalışmaları	87
2.2. Varoluşçu Felsefeye Katkıları ve Düşüncesinin Temelleri	100
2.3. İslâm Felsefesine Katkıları	113
2.3.1. İslâm Filozoflarının Düşünce Kaynaklarına Yönelik Tespitleri	121
2.3.2. İslâm ve Batı Dünyasında Ateizm Anlayışına Dair Görüşleri	133
2.3.3. İslâm Savunusu	135
2.4. Mantık ve Bilimsel Araştırma Yöntemleri Alanındaki Katkıları	141
2.5. Kelâm ve Mezhepler Tarihine Katkıları	144
2.6. Tasavvuf Alanına Katkıları	147
2.7. Edebiyat Alanına Katkıları	159

SONUÇ	165
-------	-----

KAYNAKÇA	171
----------	-----

ÖN SÖZ

Abdurrahman Bedevî (ö. 2002) varoluşçu felsefe anlayışıyla İslâm dünyasında dikkatleri üzerine çeken önemli bir düşündürdür. O, felsefî yönü ve yaklaşımları kadar bir muhakkik, mütercim, şair ve edip olarak da ön plana çıkmıştır. Bu çerçevede içerisinde Bedevî'nin ortaya koyduğu çalışmaları göz önüne alındığında, İslâm dünyasındaki yerini ve İslâm düşüncesine kazandırdıklarını ortaya çıkarmak bir gereklilik olmuştur. Bu amaca yönelik olarak hazırlanan bu çalışmada, Abdurrahman Bedevî'nin hayatı, eserleri, ilmî kişiliği ve İslâm düşüncesine yaptığı katkılar ele alınmıştır.

Çalışmamız iki ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Bedevî'nin çoğunlukla kendi ifadelerine dayalı olarak hayatına, eserlerine ve ilmî kişiliğine yer verilmiştir. Bu bağlamda gerek Arap dünyasında gerekse de Türkiye'de Bedevî ile ilgili yapılan çalışmaların geniş bir listesi de sunulmuştur. Ayrıca Bedevî'nin eserleri; telif, tercüme ve tahkik ettiği eserler başlıkları altında sınıflandırılmış, müstakil bir başlık şeklinde de konferanslarına değinilmiştir. Aynı şekilde, üretkenliğinin yanı sıra sert mizacıyla da bilinen Bedevî'nin ilmî kişiliği hakkında genel bilgiler, önemli ölçüde yakınlarının ve öğrencilerinin görüşleri üzerinden sunulmuştur.

Çalışmanın ikinci bölümünde ise öncelikle Bedevî'nin Antik Yunan düşüncesi alanında yaptığı çalışmaları ve İslâm felsefesine katkıları ele alınmıştır. Bu bağlamda Bedevî'nin bazı İslâm filozoflarının düşünce kaynaklarına yönelik yaptığı tespitler de genel bir çerçevede ortaya konmuştur. Bedevî'nin varoluşçu felsefeye katkıları ve felsefî düşüncesinin temellerine ilave olarak İslâm ve Batı düşüncesinde ateizmle ilgili görüşleri ve İslâm savunusu da

incelenmiştir. Nihayetinde mantık ve bilimsel araştırma yöntemleri, kelâm ve mezhepler tarihi, tasavvuf ve edebiyat alanındaki katkıları da incelenerek ikinci bölüm sonlandırılmıştır.

Bu çalışma Doç. Dr. Birgül BOZKURT'un danışmanlığında, Mardin Artuklu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim dalı bünyesinde 2022 yılında tamamlamış olduğumuz “Abdurrahman Bedevî'nin Hayatı, Eserleri ve İslâm Düşüncesindeki Yeri” adlı yüksek lisans tezinin kitaba dönüştürülmüş halidir. Tezin sunumu ve teslimi süreçlerinden sonra kitaba dönüştürülmesi fikri ile birlikte yeniden gözden geçirilen tezde fark edilen hatalar düzeltildi, bilgi eksiklikleri giderildi, teknik, yapı ve üslup sorunlarında revizyona gidildi. Tüm bu süreçte kitaba editörlük de yapan tez danışmanım Doç. Dr. Birgül BOZKURT hocama ve kitabın son okumasını yaparak ciddi katkılarda bulunan Prof. Dr. Ömer BOZKURT hocama teşekkürü bir borç biliyorum. Onlar olmasaydı bu çalışmanın ortaya çıkması mümkün olmazdı. Ayrıca tez savunma jürisinde yer alarak görüş ve tavsiyeleriyle tezin ve dolayısıyla kitabın gelişmesine katkıları bulunan Prof. Dr. Gürbüz DENİZ ve Dr. Öğr. Üyesi Mahmut MEÇİN hocalarıma da şükranlarımı sunuyorum. Çalışmanın bütün süreçlerinde beni destekleyen aileme ve değerli dostum Dinar BAĞLI'ya minnet borcumu ifade etmek istiyorum. Akademik hayatımın başındaki bu çalışmama güvenerek yayımlayan ve bu hususta fedakârlıkta bulunan Fecr Yayınevine de ayrıca teşekkür ediyorum. Bu çalışmanın Abdurrahman Bedevî ile ilgili yeni ve daha geniş çaplı çalışmaların ortaya çıkmasına imkân tanıyacağını umuyorum. Yüce Rabbime sonsuz şükürler sunuyor, çalışmanın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Melek Menci TEKİN
Mardin 2022